

Безвіз «без вoзу»

Євросоюз і далі водить українців «за ніс», відтермінуючи можливість вільно подорожувати до Європи
» стор. 5

Обережно тим, хто у Гнатовому

Ворог планує нові провокації та диверсії проти захисників України
» стор. 2

Гірки заробітки

«Гніздо горлиці» покажуть у Польщі, Німеччині та країнах Балтії
» стор. 14

Україна молода

П'ятниця—субота, 11—12 листопада 2016 року

№ 144 (5137)

Учорашні курси
НБУ:
1 \$ = 25,56 грн
1 € = 28,17 грн
1 рос. руб. = 0,3 грн

Обікрадені владою

Вкладники збанкрутілих українських банків виходять на акції протесту та вимагають звільнити главу Нацбанку Валерію Гонтареву

» стор. 2

Виступи обманутих вкладників стають дедалі масовішими.

Передплатіть «Україну молоду» на 2017 рік

» СТОР. 7

19 листопада

УТ-1

06.00 Підсумки
06.15 У просторі буття
06.50, 0.20 Телемагазин
07.05 АгроЕра. Підсумки
07.20 Шеф-кухар країни
07.50 Золотий гусак
08.15 Смакота
08.40 Світ on line

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.00 М/с «Мандрівники в часі»
09.50 Як це?
10.15 Хто в домі господар?
10.35 Хочу бути
10.55 Школа Мері Поппінс
11.10 Казки Лірника Сашка
11.25 Суспільний університет
12.35 Гранд-концерт В. Рожка
13.45 П'ять баксів.net
15.20 Книга.ua
16.00 Чоловічий клуб. Спорт
16.50 Чоловічий клуб
17.25 Д/ф «Жива ватра»
18.35 X/ф «Піше. Між небом і землею»
20.30 Баклани на Балкани
21.00, 1.20 Новини
21.30 Спорт. Тиждень
21.55 Розсекречена історія
22.45 Мегалот

ТРК «ЕРА»

23.00 Територія закону
23.20 Вперед на Олімп
23.40 Добрі справи
01.40 Музичне турне
02.40 Класики світової літератури
03.00 Телевистава «Сто тисяч»
04.20 Світло
05.00 Надвечір'я. Доли

НТН

05.40 М/ф «Врятуй і збережи»
05.45 X/ф «Невизначена особа»
07.30 X/ф «Інспектор Лосєв»
11.30, 3.20 Речовий доказ
14.15 Т/с «Детективи»
17.25 X/ф «Хід у відповідь»
19.00, 2.45 Свідок
19.30 X/ф «Чужі душі»
21.15 X/ф «Ефект колібрі»
23.10 X/ф «Ларго Вінч-2: змова в Бірмі»
01.20 X/ф «Тупик»
03.15 Випадковий свідок
04.10 Легенди бандитської Одеси

КУЛЬТУРА

06.00 Молитва за Україну
06.05 Казки Запорізькі від Санька Сита
06.15 Мандри Великим Лугом. Етнотуризм. Село Райнівка
06.30 Д/ф «Київська старовина. Світ мистецтва. В. Горовиць»
07.05 Михайло Відейко. Шляхами Трипілля, ч. 1
07.30 Світлини душі. Наталя Сумська
08.00 Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник

КАНАЛ «1+1»

07.00, 19.30 ТСН
08.00 Сніданок. Вихідний
10.00, 23.10 Світське життя
11.00 Поверніть мені красу-2
12.15 Комедія «Ржевський проти Наполеона»
14.10 Голос. Діти-3
16.40 Вечірній квартал
18.30 Розсміши коміка-2016
20.15 Українські сенсації
21.15 Вечірній квартал-2016
00.10 Вечірній Київ-2016
02.05 Неділя з кварталом

ІНТЕР

06.25, 20.00, 2.35, 4.55 Подорожі
07.30, 5.30 X/ф «Жорстокий романс»
10.10 Д/п «Ельдар Рязанов. Жіночі історії»
11.00 X/ф «Службовий роман»
14.10, 20.30 Т/с «Червона королева»
22.30 Добрий вечір на «Інтері»
23.15 Навколо М»
00.15 X/ф «Ганнібал: сходження»
03.05 X/ф «Запорожець за Дунаєм»
04.40 М/с «Бабай»

5 канал

09.20 Автопілот-новини
09.30 Укравтоконтинент
10.10 Модне здоров'я
10.30 Сімейний лікар
11.05 П'ятий поверх
11.30 Майстри ремонту
12.15 Сімейні зустрічі
12.35 Прес-конференція щодо ситуації у зоні АТО
13.10, 3.20 Кіно з Я. Соколовою
13.30 Історія успіху
13.40 Сучасний фермер
14.10, 4.15 Феєрія мандрів
14.30 Навчайся з нами

СТБ

05.50 ВусоЛапоХвіст
08.00 Караоке на майдані
09.00 Все буде смачно!
09.55, 22.50 Т/с «Коли ми вдома»
12.50 Зважені та щасливі-6
16.00 Хата на тата
19.00 X-Фактор-7
23.40 X-Фактор-7. Підсумки голосування
00.55 Танцюють всі!-9

ТОНІС

06.10 X/ф «Волга — Волга»
09.50 Шеф-кухар країни
11.00, 19.00 Д/ф «Щоденники другої світової війни: день за днем»
13.35 Цивілізація Incognita
14.00 Зоопарки світу
15.10 Путівник прочанина
15.30 Концерт
17.00 Баскетбол. Чемпіонат Європи. Кваліфікація. Україна — Німеччина

КАНАЛ «УКРАЇНА»

07.00, 15.00, 19.00, 1.40 Події
07.10, 5.10 Зоряний шлях
10.00 Кулінарна академія Олексія Суханова
11.00 X/ф «Петрович»
13.10, 15.20 Т/с «Один єдиний і назавжди»
17.15, 19.40 Т/с «Друге дихання»
21.50 X/ф «Шукайте маму»
23.45 Реальна містика
02.20 Т/с «CSI. Місце злочину»

15.15, 4.35 Час інтерв'ю
15.30 Палата
16.10 Фінансовий тиждень
16.30 Особливий погляд
17.10 Д/ф
18.15, 2.35 Фактор безпеки
19.25, 23.30 Машина часу
20.10, 0.20, 5.15 Рандеву з Я. Соколовою
21.00, 1.30 Велика політика
21.30, 1.15, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00 Час: Важливо
22.30 Д/п «Окупація»
02.15 У кабінетах

КАНАЛ «2+2»

06.00 М/ф
07.00 Маски-шоу
08.00 Облом.UA
08.40 Вайпаут
11.00 Богатирі
12.00 Top Gear
13.50 15 тур ЧУ з футболу «Зоря» — «Олександрія»
16.00 Д/ф «Ла-ла-ла!»
16.50 15 тур ЧУ з футболу «Динамо» — «Сталь»
19.00 X/ф «Самоволка»
21.05 X/ф «Зубастий торнадо-2»
22.55 X/ф «Зубастий торнадо»
00.30 X/ф «Болотна акула»
02.20 X/ф «Вишневі ночі»
03.45 X/ф «Чорна рада»

ФУТБОЛ

06.00, 8.00, 19.00, 21.25, 5.40 Топ-матч
06.10 Бразилія-Аргентина. Відбір до ЧС-2018
08.10 Франція-Швеція. Відбір до ЧС-2018
10.00, 22.30 Футбол NEWS. LIVE
10.20 Україна-Сербія. Товариський матч
12.10 «Бетіс» — «Лас-Пальмас». Чі

ICTV

05.35 М/с «Пригоди мультинят»
06.15 Факти
06.35 X/ф «Останні дні планети Земля»
09.55 Більше ніж правда
10.50 Секретний фронт
11.45 Антизомбі
12.45 Факти. День
13.00 Громадянська оборона
14.00 Інсайдер
15.00 X/ф «Напролом»
16.50 X/ф «Широко крокуючи-3. Правосуддя одинака»

18.45 Факти. Вечір
19.20 Надзвичайні новини. Підсумки
20.05 X/ф «Паркер»
22.30 X/ф «Розплата»
00.25 X/ф «Подарунок»
02.10 X/ф «Дім проклятих»
04.00 Т/с «Перетинаючи межу»

18.45 Факти. Вечір
19.20 Надзвичайні новини. Підсумки
20.05 X/ф «Паркер»
22.30 X/ф «Розплата»
00.25 X/ф «Подарунок»
02.10 X/ф «Дім проклятих»
04.00 Т/с «Перетинаючи межу»

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі
04.55 Абзац
05.50, 7.45 Kids Time
05.55 М/с «Губка Боб»
07.50 Суперінтуїція
09.10 Ревізори
12.10 Пристрасті за ревізором
14.55 Зірки під гіпнозом
16.50 М/ф «Кіт у чоботях»
18.40 X/ф «Людина-павук»

21.00 X/ф «Людина-павук-2»
23.20 X/ф «Явище»
01.05 X/ф «Черепи»

K1

05.10 Рецепти щастя. Нова історія
05.50 Спеція
06.30 TOP SHOP
07.40 Чи знаєте ви, що...
08.15 М/ф
11.10 X/ф «Бендслем»
13.15 X/ф «Листи до Джульєтти»
15.15 Розсміши коміка
16.10, 17.15 Орел і решка
00.00 Т/с «Сонна Лощина»
01.50 КВК
03.40 Нічне життя

ТЕТ

06.00 Малята-твійнята
06.45 М/с «Козаки. Футбол»
07.10 Байдиківка
07.35 М/с «Чагінгтон»
08.00 МультМІХ
09.55 М/с «Дора-мандрівниця»
10.25 М/с «Елвін і бурундуки»
10.50 М/ф «Мультачки: байки Сирника»
11.35 М/ф «Феї. Фантастичний порятунок»
13.10 X/ф «Модна матуся»
15.20 X/ф «Чого чекаєш, коли чекаєш на дитину»
17.20 X/ф «Гамбіт»
19.00, 21.00 Одного разу під Полтавою
20.00, 23.00 Країна У
22.00 Танька і Володька
00.00 Т/с «Світлофор»
01.00 Шпілівілі
01.55 Теорія зради
02.50 БарДак
03.55 Т/с «Щоденники Темного»
05.00 У ТЕТА тато!

Ігор ВІТОВИЧ

Рік тому, попри заяви Трампа щодо бажання боротися за президентську посаду, істеблшмент Республіканської партії не сприйняв серйозно цього багатія із запальним характером і без політичного досвіду. Однопартійці вважали Трампа суперечливим і сумнівним кандидатом у президенти США, проте саме завдяки гострому слівцю Трампу вдалося залишити усіх своїх поміркованих і консервативних суперників далеко позаду, й він таки виграв номінацію Республіканської національної конвенції без спротиву. Мільярдер і скандальна знаменитість, він називав себе переможцем ще до початку офіційної виборчої кампанії: «Я з вами, я буду боротися за вас, і я переможу для вас». Уже в ході виборчої кампанії частина впливових республіканців відмежувалася від кандидата власної ж партії. Не лише відмовилася підтримувати, а й шукала шляхи зняття Трампа з виборчої дистанції. Втім, не знайшла таких.

Нарцис і ділок

Трампом лякали населення, але він спокусив цілий пласт білих американців, робітничий клас, невдоволений урядуванням демократів. Водночас його агресивні виступи проти мусульман і, особливо, латиноамериканців, відштовхнули від Трампа значну частину традиційного республіканського електорату. Коли ж справа дійшла до трьох турів прямих дебатів із головним суперником — демократкою Хіллари Клінтон, кандидат-республіканець допускався численних помилок і таким чином сам ламав свої рейтинги. На думку американських аналітиків, він програв усі три тури дебатів. Усі п'ять головних американських осередків дослідження громадської думки пророкували Трампу поразку на виборах, які він таки виграв.

Дональда Трампа сприймали у світі як ексцентричного егоїста, телезнаменитість та шахрайкуватого бізнесмена, який займався інвестуванням у будівельну індустрію. Ім'я Дональда Трампа в багатьох асоціюється з нахабністю та хамством. Але головна риса тепер уже обраного президента США від республіканців — це безмежна самозакоханість, зазначає у своєму аналізі «Німецька хвиля». Запитайте біографів Дональда Трампа, що вони думають про майбутнього президента США, і вас засиплють такою безліччю спонтанних асоціацій, наче ці дослідники й самі перейняли «трампівський» характер.

Агресивний, прагматичний, безпринципний, прагматичний, хвалькуватий, недисциплінований, мінливий та харизматичний. Це лише деякі зі слів, якими вони змальовують Трампа. Але два слова з цього ряду виділяються особливо: нарцис та ділок. «Він — продавець, і він продає себе — він вірить у себе», — зауважила у розмові з «Німецькою хвилею» Гвенда Блер, авторка двох книг — про Трампа та про його родину. «Інколи, коли хтось каже йому, що котрийсь із його проєктів не є успішним, він реагує так, наче його вжалили. Видно, що він сильно нервує через це та кидається в атаку. Це нарцистична рана», — пояснює журналістка.

Біограф Тімоті Л. О'Браєн, автор книги «Нація Трампа» (Trump Nation), добре розуміє, що має на увазі Блер. Трамп подав проти нього позов на п'ять мільярдів доларів, але програв. Підстава позову — журналіст мав зухвалість припустити, що Трамп — магнат та зірка телевізійного реаліті-шоу «Учень» (Трамп був ведучим цієї телепрограми 14 років) — насправді «коштує» менше, ніж заявляє. «По суті, він залишився семирічним хлопчиком, який зачарує вас в особистому спілкуванні, але водночас він дуже недисциплінований — як інтелектуально, так і емоційно, фінансово та публічно, — розпові-

дає О'Браєн. — Він — цілковитий нарцис. Людиною, якою Дональд Трамп найбільше цікавиться кожної миті свого життя, є він сам».

Його наркотик — успіх

Водночас біографи віддають належне його вмінню спрямовувати в потрібному руслі невдоволення багатьох американців. «Кандидатура Дональда Трампа постала як відлуння фінансової кризи 2008 року, — веде далі О'Браєн. — Ця криза вибила ґрунт з-під ніг робітничого класу пост-індустріальної Америки. Спроможність людей сплачувати кредити, забезпечити себе пенсіями, а своїх дітей — хорошими школами, опинилась під загрозою. Ціла концепція «американської мрії» опинилась під загрозою». Хоч як це дивно, але Трампу не зашкодили в очах виборців його шокуючі висловлювання та обіцянки. Вони бачили в ньому лише борця з набридлими правлячими елітами.

«Люди невдоволені, вони відчувають, що їх кинули напризволяще, що все вирішують еліти, що Конгрес неїздатний, а купка можновладців маніпулює усією країною, — продовжує Блер. — Хтось має за це відповідати. І тут з'являється Трамп та надає довгий перелік винуватих: від мексиканських мігрантів до мусульман, жінок і брехливих ЗМІ». Ще один секрет успіху Трампа — нездоланна віра в себе, яку він випромінює під час публічних виступів. Цю рису, як каже Блер, йому заклали ще в дитинстві. У приватному житті Трамп не вживає алкоголю, цигарок чи наркотиків. Його наркотик, так би мовити, — це його успіх.

Раніше Трамп вже тричі оголошував про бажання балотуватися у президенти, проте завжди встигав передумати. Як каже О'Браєн, Трамп майже не будує далекосяжних планів. На його думку, кандидат від республіканців поступово звертався до політики в міру того, як його бізнес-кар'єра почала занепадати. «Думаю, він собі вирішив: «Я отримаю увагу громадськості та безплатну рекламу, просто розпочавши передвиборчу кампанію, — каже О'Браєн. — Це геніальний маркетинговий хід, у цьому він мав абсолютну рацію. Десь далеко в підсвідомості щось підштовхує його до скандальної поведінки. Його кампанія зайшла дуже далеко, хоча Трамп сам розуміє, що не підходить для роботи в Овальному кабінеті».

У багатьох ситуаціях відсутність у Трампа чітких політичних переконань може бути перевагою, але, за словами його біографів, це означає і елементарну відсутність сильного характеру. «На його судження не впливають ані ідеологія, ані моральні засади, тож за певних обставин він може знайти рішення, яке здасться вам неможли-

ПОЗА КАДРОМ

Скуйовджений, як і його волосся

Світ намагається зрозуміти, кого ж обрали американці наступним президентом

Трамп із дружиною Меланією.

вим, — додає Блер. — Але у всіх цих рішеннях відчутно бракуватиме етичної чи моральної складової».

І хоча дивакуватість Трампа часто робить його кумедною, навіть привабливою публічною особою, біографи стверджують, що відсутність знань та інтересу до світу в поєднанні з іншими рисами має позбавити його права працювати в Білому домі. «Трамп — небезпечна людина, — попереджає О'Браєн. — Він небезпечний, бо сам вирішив бути зарозумілим і абсолютним ксенофобом. Він сам не впевнений у тому, хто ж він є, він не знає міри у своїх нападах на інших. Людина, яка має доступ до ядерної кнопки, але не має жодного уявлення про те, як влаштовані міжнародні відносини, за своїм характером — небезпечна».

У випадку Трампа не завжди відомо, що є правдою, а що — постановочною декорацією, зазначає у своєму коментарі агенція «Рейтер». Він сам хвалиться, що має статки на 10 млрд. доларів, але більш правдивими видаються оцінки часопису «Форбс» — 3,7 млрд. доларів та бізнесової агенції «Блумберг» — 3 млрд. доларів.

Майстер самореклами

Батько Трампа був вихідцем із родини німецьких емігрантів, мати походила з Шотландії. У підліткові роки Дональд завдавав великих клопотів своєю поведінкою, тому батько відправив його на навчання до Нью-Йоркської військової академії. Освіту здобув у найкращому економічному виші США — Вартонській школі бізнесу при Університеті Пенсильванії. Потім працював у фірмі батька, яка займалася будівництвом багатоквартирних будинків для представників ни-

жчого середнього класу в Нью-Йорку. Коли Дональду виповнилося 25 років, батько передав йому керівництво фірмою. 1978 року досягає першого успіху — перебудовує готель Grand Hyatt у нью-йоркському районі Манхеттен, 2005 року будує 58-поверховий хмарочос Trump Tower («Вежа Трампа») на 5-й алеї у Нью-Йорку, в якому тепер розташовані як офіси фірми Трампа, так і розкішні апартаменти. До великих успіхів Трампа, як будівельного інвестора, належить також придбання за 400 млн. доларів славного готелю Plaza на Манхеттені та будівництво комплексу апартаментів над річкою Гудзон у Нью-Йорку.

У 80 роках Трамп здійснив інвестиції у кілька казино в місті Атлантик-Сіті у штаті Нью-Джерсі, які невдовзі накрили фінансові проблеми. Найвідоміше з цих казино «Тадж Махал» остаточно припинило свою діяльність цього року. Але інвестор спритно скористався з недоліків американського законодавства про банкрутство і кількарізово отримав від суду захист від позичальників, дозвіл на реструктуризацію боргів, заховавши при цьому частину наявних грошей в акціях інших казино. Такі махінації називають контрольованим банкрутством, при якому кредитори залишаються ні з чим, а банкрут навіть виграє. Одним з найбільших бізнесових успіхів Трампа були інвестиції в поля для гольфу в США та інших країнах світу. А найневдалішими для нього були спроби увійти на ринок авіаперевезень та інвестиції в спорт.

Значно краще розвивалися справи Трампа у шоу-бізнесі. Починаючи з 1996 року, мільярдер є власником фірм, які організують конкурси краси «Міс Всесвіт», «Міс США» та «Міс підліт-

ДОСЬЄ «УМ»

Народився 14 червня 1946 року в Нью-Йорку.

З 1971 року член Демократичної партії, 2012 року перейшов у лави Республіканської партії.

Був тричі одружений, щоразу з моделями. Від усіх шлюбів має дітей — загалом п'ятеро.

Новою першою леді США стане 46-річна Меланія Трамп, модель зі Словенії.

ків США». 2003 року телебачення розпочало транслювати його реаліті-шоу «Учень», в якому професіонали змагаються за високі посади у фірмі Трампа, а він по черзі відсіває кандидатів, виголошуючи при цьому свою славетну фразу: You are fired! («Тебе звільнено!»). Це улюблений вислів владних самодурів. Трамп, який є продюсером та особисто виступає в цьому телешоу, вже отримав за нього зірку на «Алеї слави» в Голлівуді. Щоправда, її пошкодили невідомі зловмисники напередодні виборів.

Трамп намагається подати себе як найкращого бізнесмена США та майстра торговельних угод, але більшість американських експертів вважають його передусім майстром самореклами та використання законодавства країни у своїх корисливих цілях. Новообраний президент США є новим утіленням майстра правого популізму, своєрідною репрізою президента Джорджа Буша-молодшого. Його бачення міжнародного порядку подібне до ідей американських ізоляціоністів періоду між Першою та Другою світовими війнами, робить висновок агенція «Рейтер». Це означає, що Трамп готовий послабити зв'язки з традиційними союзниками США. Результати подібного ізоляціонізму Америки нам уже відомі. ■

■ ПРОКАТНИЙ СТАН

Гірки заробітки

«Гніздо горлиці» покажуть у Польщі, Німеччині та країнах Балтії

Марія СУЛИМА, Валентина САМЧЕНКО

У Києві 9 листопада відбувся прем'єрний показ фільму «Гніздо горлиці» режисера Тараса Ткаченка. Це спільний українсько-італійський проект за підтримки Державного агентства України з питань кіно. «Гніздо горлиці» — цьогорічний переможець Одеського кінофестивалю як найкращий повнометражний фільм. Із 10 листопада картина виходить у широкий український прокат.

Генуя і Вижниця

До цього творча група вже представила стрічку у Чернівцях, Ужгороді, Запоріжжі, Дніпрі й ще кількох містах. Промотур завершиться показами у Маріуполі та Сіверськодонецьку. Римма Зюбіна, виконавиця головної ролі, так описала свій графік останніх тижнів: «Приїхала поїздом у Київ о 6.05, мала можливість на 10 хвилин заїхати додому, всіх поцьомати, але жодне таксі швидко не приїхало. О 7.15 — інший поїзд. Залишилась на вокзалі...»

Глядач у «Гнізді горлиці» бачить контраст красивого італійського міста і практично злиднів буковинського прикарпатського села (щоправда, за гроші, зароблені дружиною в Італії, господар звів новий будинок, куди періодично заселяє туристів, які однак мають користуватися туалетом на вулиці). Ще контраст того, як в Італії й Україні виражають почуття чоловіки й жінки. Непідробні переживання жінки та її доньки-студентки, коли вони завагітніли, не бажаючи того. (А для чоловіків — і мужа, й батька, ще й сусіда — найперше питання: курви вони чи ні?).

За сюжетом, Дарина з села (яке знімали у Вижниці Чернівецької області) поїхала на заробітки до Італії, зрозуміло, через два роки додому повернулася зовсім іншою жінкою, з іншим баченням життя: стосунків, комфорту, взаємин, пріоритетів. Знімали і в італійській Генуї, в якій дуже потужна українська громада, що неабияк допомагала творчій групі.

Фільм — це історія не лише однієї жінки. Ця картина про те, як гірко українцям даються закордонні гроші та як руйнуються українські родини. І про те, чи можна засуджувати прагнення до кращого життя, якщо у напівзлидній Україні залишилися рідні: роботящий чоловік-п'яничка і донька?!

Головні ролі у фільмі зіграли Римма Зюбіна, Віталій Лінецький, для якого ця роль стала однією з останніх, Микола Боклан, Наталія Васько, а також італійські актори Мауро Чіпріані, Ліна Бернарді. Музику до фільму написав італійський композитор Стефано Лентіні.

Актриса Римма Зюбіна каже, що почула вже чимало схожих історій від глядачів: як хтось за кордон поїхав, бо

обрав родину, а в якійсь сім'ї за схожої ситуації повісився чоловік. Щодо коментарів загалом, то зауважила: «Я все сказала у фільмі». Зюбіна спеціально до цієї ролі не готувалася, бо те, що переживає її героїня — кохання, зраду, відчай, має місце і в її житті, зрештою як і в житті кожної жінки.

Наталія Васько побачила фільм однією з останніх. Каже, спочатку хвилювалася, бо серед глядачів було багато молоді, проте «свята тиша», що зрештою запанувала в залі, і стала для неї свідченням того, як фільм сприйняли.

Заробітчанство від безвиході в українських селах

За різними даними, з нашої країни виїхало понад 5 мільйонів людей, тобто кожен десятий українець, кожен третій працездатний громадянин нашої держави. За статистикою, 35 відсотків наших земляків хочуть полишити країну назавжди, 40 відсотків прагнуть виїхати на заробітки. І насправді проблема заробітчан — не лише українська. Як зауважив режисер фільму Тарас Ткаченко, італійці досі їдуть на заробітки до Штатів, Британії, поляки їздять до Німеччини.

«Я свідомий того, що нікого не застерезу від заробітчанства за кордоном, це неможливо. Сдине — може, хтось задумається, перш ніж їхати, — що вони там здобудуть, а що втратять», — каже Тарас Ткаченко.

Задумалися б ще наші можновладці, як створити умови в українських селах і містах, щоб людям була робота й нормальне життя, а не побиті емальовані кружки біля джерела обабіч дороги й подібні — у домашньому вжитку!..

Прокоментував режисер і кінцівку фільму. Оскільки сценарій довелося переписувати після смерті Віталія Лінецького, щоб залишити всі відзняті з актором кадри, від початкової ідеї довелося відмовитися. За задумом, останнім акордом фільму мало бути весілля дочки Дарини — Мирослави, втім, зрештою завершується стрічка такими собі трьома крапками. «У цього фільму два режисери — я і життя, або Господь Бог, — так прокоментував Тарас Ткаченко всі ті зміни, що їх зазнав фільм у процесі створення. — Проте, думаю, все вийшло так, як і має бути».

Римма Зюбіна та Віталій Лінецький. Кадр із фільму «Гніздо горлиці».

Мауро Чіпріані.
Фото Марії СУЛИМИ.

Наталія Васько.

рення. — Проте, думаю, все вийшло так, як і має бути».

Любов із першого погляду і проекти найближчих трьох років

Італійські представники творчої групи zostалися задоволені роботою з українською командою. Актор Мауро Чіпріані назвав знайомство з українцями «любов'ю з першого погляду», а ще зауважив: практично щодня бачить таких людей, як героїня фільму, у своєму місті. Також багато українців працює в його друзів. Актор каже: раніше не особливо помічав їхніх облич, натомість тепер розуміє, що за всіма цими людьми — велика особиста драма.

Не з чуток знає про заробітчанство і один із копродюсерів фільму — італієць Фабіо Канепа. Свого часу він теж шукав кращої долі за кордоном — поїхав до Британії, і саме його «особиста пристрасть», за словами Тараса Ткаченка, дозволила творчій групі вижити в практично нестерпних умовах. Бо ж зйомки фільму припали на падіння курсу вітчизняної валюти, і бюджет стрічки зменшувався катастрофічно.

Приємні спогади від співпраці з італійцями залишилися і в Римми Зюбіно. Італійці, за словами актриси, не мають нічого того, що було в російських примхливих колег, з якими не раз працювала на знімальному майданчику. Не мали проблем і з порозумінням, хоча й розмовляли різними мовами. Щодо запитання про італійську в кадрі, сказала: якби треба було заговорити китайською — заговорила б, бо того вимагає професія.

Сподівання на подальшу українсько-італійську співпрацю висловив італійський продюсер Фабіо Канепа: «Маю надію, що з'являться нові проекти. Це була перша технічна копродукція Італії та України. Думаю, що цей проект приведе до підписання повноцінної копродукційної угоди між Італією та Україною. І нові проекти з'являться вже за найближчі три роки».

Стрічку «Гніздо горлиці» покажуть у понад 100 кінотеатрах України, побачить її й італійський глядач. Також фільм не припиняє активного кінофестивального життя, наступні майданчики — у Німеччині, країнах Балтії, Польщі. ■

Людмила ЧЕЧЕЛЬ

Борзнянський художньо-меморіальний музей «Садиба народного художника України Олександра Саєнка» відзначає 20-річчя.

«У Борзні на Чернігівщині Олександр Саєнко, народний художник України, прожив більшість свого життя, — розповідає Алла Кривець, науковий співробітник музею. — У дитинстві, після перенесеної тяжкої хвороби, він назавжди втратив мову і слух. Але з дитячих років зрозумів, що до людей можна промовляти не тільки словами, а й за допомогою мистецтва».

У експозиціях музею — документи, книги, предмети побуту, особисті речі, родинні фотографії — красномовні свідки минулих подій».

Двадцять років очолює музей Ніна Храпач, незмінний директор. Берегинею усього сьогодні — донька художника Ніна Саєнко. Це вона врятувала від понівечення колекцію художніх робіт, старожитностей, меблів, кераміки, меморіаль-

■ ДО ДАТИ

Творити без мови і слуху

Мистецтво з соломи Олександра Саєнка

ні речі батька, повернула його мистецьке надбання людям. Ніна Олександрівна видала чимало книжок про свій славний рід. На ювілейному святі музею презентувала нову книгу-альбом «Мистецька династія Саєнків». Вона нещодавно побачила світ у видавництві «Дніпро» на замовлення Держкомтелерадіо України за програмою «Українська книга».

«Зовсім нелегка то була справа — відкрити музей, — згадує Ніна Саєнко. — Подолати бюрократичну тяганину. Нині не тільки борзнянці не омінать садиби, сюди їдуть гості з усієї України, навіть світу, про що свідчать записи у книзі відгуків. Приємно, що кімнати поповнюються новими експонатами. Сьогодні ми

привезли ще тридцять робіт. Серед них — твори Олександра Саєнка, Ніни Саєнко, Лесі Майданець-Саєнко та учасників пленеру «Колібри»».

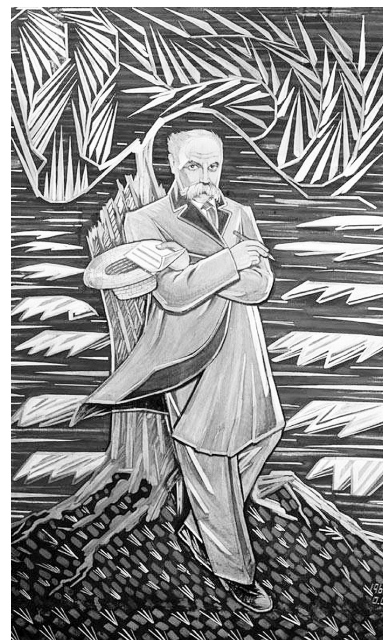
Будинок, у якому відкрито музей, побудований у 1902 році місцевим поміщиком паном Силачем. Його відразу ж купив батько майбутнього художника — Феропонт Петрович Саєнко.

Олександр Саєнко любив природу. Його сад мав надзвичайно привабливий вигляд. Художник намагався частіше бувати на природі, збирав стебла злакових, які в подальшому використовував у своїй роботі. Це він довів, що солома — не тільки життєдайне джерело, а й цінний матеріал, за допомогою якого можна

творити яскраве самобутнє мистецтво.

Талант самобутнього художника живе й продовжується у творах молодих майстрів, які відвідують гурток з техніки інкрустації соломкою при Борзнянському будинку дитячої та юнацької творчості, в мистецькій галереї імені Олександра Саєнка, яка відкрита в Борзнянській середній школі імені Христини Алчевської, у київській студії імені Олександра Саєнка.

«Я вперше в цьому музеї, — сказала Ганна Скрипка, відповідальний секретар товариства «Чернігівське земляцтво» в Києві. — Але знаю точно — приїду сюди ще. Тут є джерело натхнення». ■

Із «Шевченкіани» Олександра Саєнка.
Фото з архіву.

Сергій Карякін
колишній український, нині російський
гросмейстер

«Думаю, за можливість конкурувати на найвищому рівні молоді шахісти мають завдячувати комп'ютерним програмам, які значно спростили заняття шахами. Раніше треба було збирати літературу тижнями, а тепер за пару хвилин можна знайти потрібний варіант».

ШАХИ

Король вищий на голову

У п'ятницю в Нью-Йорку розпочинається матч за звання чемпіона світу

Хригорій ХАТА

Заволодавши в 2013 році титулом шахового короля, норвежець Магнус Карлсен поринув у звичний для чемпіонів світу процес захисту здобутої «корони». У п'ятницю в Нью-Йорку за його участі розпочнеться вже друга аналогічна процедура. Загалом, свої попередні чемпіонські баталії (одного разу — як претендент, іншого — як чинний чемпіон) Карлсен проводив з одним шахістом — Вішванатаном Анандом з Індії. Проте цього разу його опонентом буде не 46-річний індус, а значно молодший Сергій Карякін із Росії, який навесні виграв турнір претендентів, де головним його конкурентом був саме Ананд.

Одразу слід нагадати, що не так давно 26-річний уродженець Сімферополя Карякін представляв Україну, проте в 2009 році вирішив змінити громадянство. Як сказав тоді його батько — Олександр Карякін, заради того, аби стати чемпіоном світу. «...Приміром, якщо у київського «Динамо» є спортивна база, стадіон, наставники — загалом увесь потрібний для досягнення серйозних результатів набір, то в шаховому плані Україна нічого такого не має», — сім років тому заявив Карякін-старший. Зрештою, утримати тоді одного з найталановитіших молодих шахістів сучасності наша держава

не змогла. Сьогодні ж у Нью-Йорку під російським «триколом» він розпочинає процес наближення до своєї мрії — матч за звання чемпіона світу з лідером рейтингу ФІДЕ, норвежцем Карлсеном.

З огляду на молодий вік обох гросмейстерів протистояння росіянина та скандинава стане «наймолодшим» в історії шахів матчем на першість світу. Так, сумарний вік нинішнього чемпіона та претендента на його «корону» становить 51 рік. Однак попередній рекорд було встановлено в поєдинку за участі Анатолія Карпова та Гаррі Каспарова, котрим на двох у 1984 році було 54 роки.

Попри майже рівні вікові передумови, шансів у Карякіна, котрий, до слова, в рейтингу ФІДЕ посідає дев'яту позицію, виграти омріяний титул обмаль. Магнус Карлсен, як, до речі, й королева жіночих шахів, китаянка Хоу Іфань, на кілька голів переважають усіх, без винятку, своїх опонентів. Відтак не стільки перемогою Карякіна, як поразкою Карлсена вважатимуть мегасенсаційним завершенням нью-йорського двобою. Нагадаємо, що обидві свої чемпіонські зустрічі з Анандом норвезький гросмейстер виграв достроково. Хай там як, а завчасно здаватися Карякін не планує й вірить, що може повторити досягнення Олександра Альохіна, котрий у 1927

Сергій Карякін спробує відібрати у найсильнішого гросмейстера планети Магнуса Карлсена (праворуч) шахову «корону».

Фото з сайту chess-news.ru.

році зумів відібрати чемпіонський титул у непереможного на той час кубинця Хосе Рауля Капабланки.

Ще однією інтригою матчу за титул чемпіона світу-2016 є ім'я поважного гостя, котрий зробить перший хід у цьому протистоянні. Повідомлялося, що розпочати чемпіонський двобій ФІДЕ запросило новообраного президента США Дональда Трампа. Щоправда, жодного підтвердження з боку американської сторони не надходило. Проте американці офіційно заявили, що не пустять у країну навіть по обмеженій візі, котра дозволяє відвідати лише якусь окрему подію в конкретному місці, президента ФІДЕ Кірсаана Ілюмжинова. Як і деякі інші російські чиновники, багаторіч-

ний очільник Міжнародної шахової федерації опинився в санкційному списку Держдепу США — за підтримку режиму президента Сирії Башара Асада й тепер став «нев'ізним». Примітно, що влітку з усією серйозністю Ілюмжинов вимагав від президента США Барака Обами надати йому американське громадянство, аби мати можливість в американському суді довести свою непричетність до Асада, з яким, за словами російського МЗС, Ілюмжинов кілька років тому всього лише пограв у шахи.

Відтак узяти участь у відкритті чемпіонського матчу президент ФІДЕ зможе хіба що віртуально: як повідомляє Міжнародна шахова федерація — по скайпу. ■

Григорій ХАТА

Не за один день, але керівництву «Дженералз», здається, вдалося виконати свою обіцянку й повернути команду до виступів в українській хокейній лізі. Після того як хокеїсти столичного клубу 2 листопада не вийшли на гру з «Донбасом», протестуючи таким чином проти не виплати зарплати, «генералам» довелося перенести на інші дати ще дві зустрічі — спарене (5 та 6 листопада) побачення з білоцерківським «Білим барсом». Утім на довгий час затягувати процес свого повернення на лід «Дженералз» не стали. Упродовж останніх днів київські «офіцери» активно запрошували своїх уболівальників на поєдинок проти другої команди чемпіонату — «Кременчука», котрий мав відбутися вчора в броварському «Терміналі».

Відзначимо, що перед цим офіційний сайт «Дженералз» повідомив про дозаявку одразу 11-х хокеїстів, які прийшли на зміну виконавцям, із якими після скандального інциденту керівництво клубу вирішило припинити співпрацю. Приміром, президент «генералів» Денис Лобановський розірвав кон-

ХОКЕЙ

Ротація з прицілом

Провівши у своїх рядах кадрову «чистку», «Дженералз» повертаються в українську хокейну лігу

Чинні чемпіони країни чергують мінімальні поразки з розгромними перемогами.

Фото з сайту ХК «Донбас».

тракти з Віталієм Лялькою, Ігорем Шаманським та Єгором Безуглим, які свою кар'єру продовжать у «Донбасі». Цікаво, що останній не так давно — у матчі 11-го туру — допо-

міг київській команді перемоги донецький колектив. Однак тепер Безуглий працюватиме вже на благо чинних чемпіонів, які, до речі, ніяк не можуть вибратися нагору

турнірної таблиці поточного ЧУ.

Очолити національний протокол підопічні Анатолія Степанищева могли минулого уїккенду, коли гостювали в

ТАБЛО

Чемпіонат України.
«Донбас» — «Витязь» — 10:0, «Кривбас» — «Білий барс» — 7:1, «Кременчук» — «Донбас» — 3:2, «Кременчук» — «Кривбас» — 2:1, «Витязь» — «Кривбас» — 2:10.
Турнірне становище:
«Кривбас» — 37 (17 матчів), «Кременчук» — 36 (17), «Донбас» — 36 (16), «Дженералз» — 23 (14), «Витязь», «Білий барс» — 6 (16).

Кременчуці, проте поступилися місцевій команді, дозволивши за підсумками того протистояння саме команді Дмитра Підгурського обійняти чільну позицію. Минулої середі «червоно-чорні» реабілітувалися за поразку «Кременчуку», розгромивши «Витязь» — 10:0, проте першими все одно не стали, адже в паралельному матчі дебютант першості — «Кривбас» легко розібрався з «барсами» — 7:1 й очолив проміжний протокол. Загалом першу трійку УХЛ — «Кривбас», «Кременчук» та «Донбас» — розділяє мізерна кількість очок, через що в турнірній таблиці й спостерігається постійна зміна лідера.

А от чинні віце-чемпіони, поставивши на паузу свої виступи в чемпіо-

наті, суттєво відстали від опонентів. Звісно, маючи кілька матчів у запасі, київські хокеїсти зможуть скоротити «гандикап», утім, зважаючи на серйозне переформатування складу, «генералам» буде дуже складно боротися за перемогу в «регулярці». Варто відзначити, що змінили «Дженералз» не тільки половину команди, а й отримали в своє розпорядження нового наставника. Власне, за кілька днів до «демонстративного» страйку столичну команду залишили головний тренер Вадим Шахрайчук та його асистент Костянтин Симчук. Їхнє ж місце на тренерському містку посів досвідчений Олександр Сеуканд, який минулого сезону очолював «Крижину-Компаньйон».

Щоправда, й за своє місце в «плей-оф» «генералам» теж не варто хвилюватися. Кілька аутсайдерів — «Витязь» та «Білий барс» — навряд чи зможуть наздогнати «пораненого» конкурента. Мені соромно підняти очі на трибуни. Ми демонструємо не хокей, а антихокей. Із такою грою не те що у «Донбаса», тут у «барсів» виграти проблематично», — так оцінив перспективи капітан харківських «вигрів» Олександр Лазаренко. ■

